

Makrell

TAGGMAKRELL/HESTMAKRELL

Status og råd

Det norske fisket beskatter vestlig taggmakrell. Datagrunnlaget og kunnskapen om taggmakrell er ikke god nok til å gjøre en fullstendig bestandsevaluering, og status for bestanden er ikke kjent. Basert på de siste målingene av gytebestand i 2009 klassifiserer ICES bestanden til å ha full reproduksjons-evne. Fiskedødeligheten har vært relativt lav de siste årene. Det er gitt føre-var-anbefaling som strekker seg over tre år. Anbefalt totalkvote for 2008, 2009 og 2010 er satt til 180 000 tonn per år. Argumentene for at anbefalt kvote øker med 30 000 tonn fra 2007 er en sannsynligvis sterk 2001-årsklasse samt en økning i eggproduksjonen i 2007. Gytebestanden var på sitt høyeste i 1988 og gikk nedover fram til 2004. I 2005 og 2006 har det vært en sakte økning. Den oppdaterte mengdeberegningen på vestlig taggmakrell gir en gytebestand på 2,6 millioner tonn i 2009.

Fangst av umoden taggmakrell i oppvekstområder som Den engelske kanal og sør av Irland har økt foruroligende. 2001-årsklassen har vært usedvanlig godt representert i dette fisket siden 2002. Dette skyldes nok at fisket har vært intensivert i disse områdene, men også at det sannsynligvis er en relativt god årsklasse. 2001-årsklassen er bare om lag en tredjedel av den store 1982-årsklassen, men betydelig over årsklassene fra første halvdel av 1990-tallet. De positive tallene fra eggundersøkelsene i 2007 og relativt lave estimat for fiskedødeligheten de seneste år er gode nyheter.

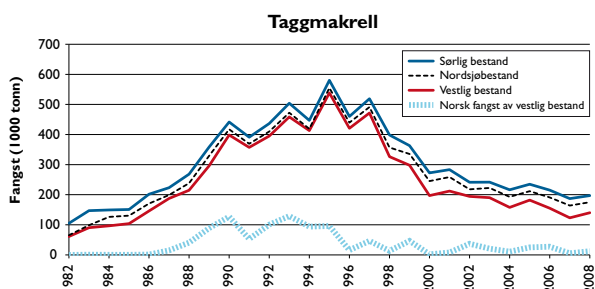
Fiskeri

Internasjonal fangst av vestlig taggmakrell økte sterkt fra 62 000 tonn i 1982 til en topp på 580 000 tonn i 1995 (figur). Økningen i fangst og bestandsstørrelse skyldtes den usedvanlig sterke 1982-årsklassen. Siden 1995 har det jevnt over vært nedgang i fangstene. I 2007 var fangsten 123 000 tonn, det laveste siden 1995.

Det norske fisket er uregulert og foregår i norsk sone i Norskehavet/Nordsjøen i oktober–november. Det har vært god sammenheng mellom innstrømmingen av atlantisk vann til Nordsjøen i første kvartal og tilgjengeligheten av taggmakrell for den norske flåten. Den beregnede innstrømmingen har vært brukt som en pekepinn på hvordan den norske taggmakrellsesongen vil bli.

Fangstene i det norske fisket økte fra 1 000 tonn i 1986 til 130 000 tonn i 1993, og har i de siste ti årene variert mellom 2 000 tonn og 47 000 tonn. Tall for 2009 viser en fangst på 72 619 tonn, en kraftig økning sammenlignet med tidligere år. Inntil for få år siden gikk mesteparten av de norske fangstene til mel og olje, men nå eksporteres hovedmengden til konsummarkedet i Japan til gode priser.

Andre store aktører i fisket er Nederland, Irland, Danmark og Spania. Det

Utvikling av rapportert norsk fangst av vestlig taggmakrell samt total fangst av den vestlige, sørlige og nordsjøbestanden.

Kontaktperson: Leif Nøttestad | leif.nottestad@imr.no

Taggmakrell – *Trachurus trachurus*

Gyteområde: Tre bestander, vestlig, sørlig og nordsjøbestanden, med ulike gyteområder: Vest av De britiske øyer og Irland, utenfor Portugal og Spania og i sørlige del av Nordsjøen

Maks størrelse: 40 cm og 1,6 kg

Levetid: Opptil 40 år

Føde: Bunndyr om vinteren, og plankton, yngel og liten brisling, sild og blekksprut om sommeren

Nøkkel tall:

Det er ingen omforent kvote eller forvaltning av bestanden, og i norsk økonomisk sone er fisket nærmest fritt

KVOTERÅD 2009: 180 000 tonn

KVOTERÅD 2008: 180 000 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2008: 102 mill. kroner

NORSK EKSPORTVERDI 2008: 118 mill. kroner

NORSK FANGSTVERDI 2009: 269 mill. kroner

NORSK EKSPORTVERDI 2009: 345 mill. kroner

Fakta om bestanden:

I Nordøst-Atlanteren er taggmakrellen utbredt fra Afrika til ca. 66°N, inklusiv Middelhavet, Svartehavet og Skagerrak. I de europeiske fiskeområdene er det tre taggmakrellbestander som har fått navn etter gyteområdene sine. Den sørlige bestanden gyter utenfor Spania og Portugal, den vestlige gyter i Biscaya, vest av Irland og Storbritannia, og nordsjøbestanden gyter i sørlige Nordsjøen. Vestlig taggmakrell gyter stort sett i samme område og til samme tid som vestlig makrell. Etter gyting foretar den også en tilsvarende næringsvandring inn i Norskehavet og Nordsjøen. I motsetning til makrell i de samme farvannene, forvaltes taggmakrell som tre individuelle bestander. Fangstene fordeles på bestand i forhold til når og hvor fangstene er tatt.

er stort sett bare Norge som fisker med snurpe-not, vanlig redskap ellers er trål.